

BIBLIOGRAFIA

WALTHER VON WARTBURG, *Französisches Etymologisches Wörterbuch*, eine darstellung des galloromanischen sprachschatzes. Lieferung nr. I. — Kurt Schroeder Verlag; Bonn und Leipzig. 1922.

L'escola dels romanistes de Zuric ha assenyalat una etapa definitiva en el camí progressiu de la filologia romànica. La labor científica orientada pel camí de les recerques dialectals i lexicogràfiques ha donat iniciatives tan belles com el *Glossaire des patois de la Suisse romande*, sota la direcció del professor L. Gauchat i dels seus col·legues Tappolet i Jeanjaquet, o l'atlas lingüístic del nord d'Itàlia, sota la direcció dels professors J. Jud i K. Jaberg. Per altra banda, la labor dels mestres de Zuric no ha pas estat nul·la. Les dissertacions de filologia romànica dels darrers vint anys presentades a la facultat de Filosofia de la Universitat suïssa, assenyalen una època en la història de la filologia romànica. La tradició romanística suïssa queda fermament assegurada, i no dubtem que, el dia de demà, els joves romanistes suïssos esdevindran les figures centrals de la nostra disciplina. Una bella mostra de la labor ímproba i intensa d'aquesta nova generació és el diccionari etimològic francès de W. von Wartburg, el primer fascicle del qual s'ha publicat enguany. L'autor, renunciant a una idea primitiva d'un diccionari etimològic interromànic, per ésser cosa impossible coordinar l'enorme material que s'ha de reunir per a semblant empresa, ha cregut convenient de limitar l'àrea de la seva recerca en el camp gallo-romànic, excloent el català i els parlars de la Itàlia del nord, als quals fa referència solament d'una manera incidental.

D'una banda una despulla sistemàtica de tots els diccionaris dialectals i de tots els vocabularis antics i moderns, i de l'altra un aprofitament minuciós de tots els estudis etimològics fins ara publicats, permeten a l'autor donar l'extensió d'un mot, esdevenint, per això, el seu diccionari un bell suplement a l'*Atlas linguistique de la France*, i al mateix temps li deixen reconstruir la filiació d'un significat perdut de la llengua literària actual i conservat en un dialecte

te. Aquest procediment seguit de l'autor deixa determinar horitzontalment i verticalment les vicissituds d'un mot en la llengua i dialectes de França. Demés, els resultats dels procediments de Gilliéron, ben coneguts de l'autor, hi són utilitzats amb gran profit. Els comentaris lingüístics i històrico-culturals, acompanyats de l'estudi de les coses i de les paraules, hi són escrits darrera cada article amb encertada discreció. La publicació del *Französisches Etymologisches Wörterbuch*, que anunciem, assenyalarà una fita en els estudis etimològics de les llengües romàniques.

MAX LEOPOLD WAGNER, *Das ländliche Leben Sardiniens im Spiegel der Sprache*. Kulturhistorisch-sprachliche Untersuchungen. Mit Unterstützung von Rudolf Virschow-stiftung gedruckt. Mit 110 Abbildungen. Heidelberg. C. Winter. 1921. *Wörter und Sachen* Beiheft 4., 206 p.

L'estudi de Wagner sobre la vida pagesa de Sardenya reflectida per la llengua està dividit en catorze capítols : I. Distribució del sòl i condicions de la vida pagesa. II. Elaboració de la terra : 1. la rompada i la sembra. 2. el llaurar i el cavar. 3. l'arada. 4. el jou. 5. adobar la terra i les condicions del sòl. 6. segar el blat. 7. l'era, el batre i el ventar. 8. el graner. 9. associacions agrícoles. 10. conreu del blat i les seves classes; altres fruits. III. Moldre i pastar : 1. el molí de casa; terminologia del molí. 2. classes de farina. 3. el passar la farina. 4. el pastar i el forn. 5. les classes de pa. 6. pans de festes i formes dels pans. 7. pastes i llepolies. IV. Els arreus de pagès : 1. el carro. 2. la pedra d'esmolat. 3. la pala. 4. l'aixada. V. El conreu del cànem. VI. La cultura de la vinya. VII. L'apicultura. VIII. La ramaderia i la vida dels pastors : 1. el bestiar boví; malalties del bestiar boví; mots que fan referència a aquesta classe de bestiar. 2. els cavalls; frases que hi fan referència; malalties dels cavalls. 3. bestiar petit. 4. ovelles; malalties de les ovelles. 5. cabres. 6. porcs; noms segons l'edat; corts de porcs; malalties dels porcs. 7. expressions generals que fan referència al bestiar. IX. La preparació del formatge. X. El filar i el teler; les parts del teler. XI. El vestit sard : 1. vestit dels homes. 2. vestit de les dones. 3. vestit de les criatures. 4. vestits de cada dia, de festa i de dol. 5. arreus. 6. els cabells. 7. característiques de la nomenclatura del vestit. XII. La casa i els atuells; el mobiliari. XIII. La senyoria i el servei. XIV. La trilogia de la vida : naixement, esposalles i mort. Registre de mots.

La lectura del magnífic estudi de Wagner, des d'un començament, suscita una idea, i és la semblança de la vida primitiva dels sards i la vida primitiva de Mallorca. Fent cas omís de les fortes influències culturals catalanes damunt el sard i de les sardes damunt el català d'Alguer, volem assenyalar algunes de les relacions entre la vida en les dues belles illes del Mediterrani.